

Силабус курсу ОСНОВИ ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ СУЧАСНОГО ВИКЛАДАЧА

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність – 015 Професійна освіта

Освітньо-професійна програма – «Професійна освіта (Цифрові технології)»

Дисципліна циклу: нормативна

Рік навчання: 3, Семестр: 6

Кількість кредитів: 4 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

Доцент кафедри освітології і педагогіки, к.е.н. Білоус Ірина Ігорівна

Контактна інформація

1982bilous@gmail.com, тел.. +380960003729

Опис дисципліни

Актуальність дисципліни «*Основи професійної майстерності сучасного викладача*» полягає в необхідності підвищення рівня професійної компетентності педагогічних працівників у сучасних умовах освіти. У зв'язку з розвитком нових педагогічних технологій та змінюваними вимогами до освіти, викладачі повинні володіти сучасними навичками та знаннями для ефективного навчання. Оволодіння основами професійної майстерності дозволяє викладачам адаптувати свої методи до потреб здобувачів і забезпечувати високий рівень освітнього процесу. У сучасних умовах інтеграції інформаційних технологій у освітній процес, важливо навчитися ефективно використовувати нові інструменти та ресурси. Професійна майстерність викладача є важливою для забезпечення якісної освіти та розвитку закладів освіти.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Основи професійної майстерності сучасного викладача» є формування у здобувачів освіти комплексних знань і практичних навичок, необхідних для успішного викладання в умовах сучасної освіти. Дисципліна націлена на розвиток педагогічної креативності, професійної рефлексії та здатності до постійного професійного самовдосконалення. Вона сприяє формуванню компетенцій, що дозволяють викладачам ефективно інтегрувати нові технології в освітній процес. Мета включає підготовку викладачів до роботи в різних освітніх середовищах, зокрема в умовах дистанційного та змішаного навчання. Також передбачається розвиток навичок для створення та реалізації інноваційних педагогічних практик.

Структура курсу

Години (лек./практ.)	Тема	Результати навчання	Завдання
4/ 2	Сутнісні та змістові основи професійної майстерності викладача у контексті компетентнісного підходу.	Визначити ідеальний портрет педагогічного працівника. Знати елементи професійної майстерності (гуманістична спрямованість професійної діяльності, професійна компетентність, професіоналізм, здібності до роботи в педагогічній сфері, професійна техніка (мистецтво, майстерність, уміння). Дослідити діяльнісну структуру професійної майстерності. Знати компетентнісний підхід в освіті як контент формування сучасного фахівця педагогічної сфери. Розглянути професійну компетентність педагогічного працівника. Вивчити функції компетентнісного підходу.	опитування
4/ 1	Сутність педагогічної діяльності викладача	Розглянути суспільну значущість професії викладача, її функції. Вивчити обов'язки викладача, його професійні функції. Оволодіти знаннями про поняття «педагог», «педагогічна діяльність» та її структуру. Розглянути професійно-педагогічну діяльність як мета-діяльність. Знати особливості педагогічної діяльності викладача. З'ясувати специфіку педагогічної діяльності та професіоналізм діяльності викладача. Розуміти культуру професійного мислення. З'ясувати особистісні характеристики майбутнього фахівця та основи формування ціннісних орієнтацій викладача.	Тести, опитування
4/ 1	Викладач як суб'єкт освітнього процесу	Дослідити професійну майстерність та головні критерії майстерності викладача. Вивчити рівні оволодіння професійною майстерністю. Знати основи педагогічної діяльності (сутність, структура, характеристика компонентів педагогічної діяльності). Розуміти суть педагогічної взаємодії. Знати основні функції педагога, його головні професійні якості та педагогічні вміння. З'ясувати суспільну значущість професії педагога.	опитування
4/ 2	Професійна майстерність викладача та її елементи	Володіння знаннями щодо педагогічної майстерності викладача та ступені її розвитку. Знати провідні складові педагогічної майстерності, а також педагогічні здібності та уміння. Вивчити педагогічну техніку викладача. Дослідити педагогічну майстерність як мистецьку дію. Знати принципи «Системи Станіславського». З'ясувати спільне та відмінне в діяльності актора і педагога.	Розв'язання тестів, опитування
4/2	Професійна майстерність вирішення конфліктних	Знати поняття про конфлікти у педагогічних ситуаціях, їхня типологія, причини. Вивчити анатомію, структуру, сферу, динаміку педагогічних конфліктів. Дослідити способи поведінки педагога у	Ситуаційні завдання, тести

	ситуацій	конфліктних ситуаціях, та знати шляхи розв'язання конфлікту. Вміти організувати переговори, медіації для розв'язання педагогічних конфліктів. Розглянути конфлікти у педагогічній взаємодії та знати шляхи їх розв'язання.	
4/ 2	Педагогічний такт, етика викладача та особливості його поведінки у професійних взаєминах	Знати сутність і функції професійної етики. Дослідити етичний вимір взаємодії «педагог-діти-батьки». Розглянути етику взаємодії педагога з колегами. Вивчити етикет і педагогічний такт. З'ясувати типові помилки етико-педагогічної поведінки. Дослідити роль етики у запобіганні педагогічним стереотипам.	опитування
4/ 2	Формування лідерських якостей викладача. Професійний імідж	Вивчити поняття лідерства та типи лідерів. Знати класифікацію лідерів за стилем поведінки. З'ясувати загальні та специфічні якості особистості лідера. Вміти організувати тренінг для формування лідерських якостей. Вивчити педагогічну іміджологію. Розглянути типи, структура та функцій іміджу професіонала. Визначити складові педагогічного іміджу. Дослідити професійний імідж викладача.	поточне опитування, тести
4/2	Інноваційні підходи до розвитку професійної майстерності сучасного викладача	Знати основні засади забезпечення інноваційності професійної діяльності викладача. Оцінити умови, що підтримують реалізацію інноваційних освітніх технологій. Дослідити інноваційні методи роботи у процесі розвитку професійної майстерності. Розглянути інформаційні технології в роботі викладача. Вивчити дистанційні форми навчання. Визначити переваги дистанційної форми навчання. З'ясувати характерні ознаки інновацій в педагогічній діяльності.	Опитування, тести

Літературні джерела

1. Безкоровайна О., Павлюк Г. Психологічні та педагогічні аспекти професійної підготовки майбутніх учи-телів іноземної мови для початкової школи. Освітній простір України. 2019. № 15. С. 60–65.
2. Бекірова А. Методологія, теорія та методика формування професійної суб'єктивності майбутніх учителів: монографія. Житомир. 2019. 419 с.
3. Бобровицька С., Кісіль Д., Ласточкина О. Педагогічна майстерність вчителя початкових класів. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. 2021. № 10 (114). С. 16–24.
4. Бойко А. І. Самовиховання вчителя як чинник вдосконалення педагогічної майстерності. URL : http://novyn.kpi.ua/2009-3-2/01_Vojko.pdf
5. Васянович Г. Педагогічна еліта як феномен сучасності: духовно-моральний концепт : *Вибр. Твори: Зб. н. пр. Львів* : СПОЛОМ, 2019. С. 315-329.
6. Волощук І.С., Шуленок О.С. Задатки і здібності: що ми про них знаємо і що бажаємо знати. Наука – практиці. 2020. № 2 (77). С. 11–17.
7. Євтух М. Б., Скорик Т. В. Акмеологічний підхід до становлення професійної успішності майбутнього вчителя. Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка. Серія : Педагогічні науки. 2020. Вип. 7 (163). С. 8–13.

8. Зайченко І. В., Теслюк В.М. Каленський А.А. Основи педагогічної майстерності та етика викладача вищої школи. / За ред. проф.І. В. Зайченка. Київ: Видавництво Ліра-К., 2021. 484 с.
9. Кравець Р. Професійна майстерність викладача іноземної мови як запорука всебічного розвитку особистості здобувача вищої освіти. *Молодь і ринок* № 2 (210), 2023. С. 13 – 19.
10. Лащівська Я. Професійна майстерність як основний компонент педагогічної культури. *Освітній простір України*. 2019. № 16. С. 97–102.
11. Основи педагогічної майстерності. Опорні конспекти лекцій для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності 014 «Середня освіта (фізична культура)», освітній ступінь «бакалавр» : навчальний посібник / укладач Хома Т.В. Ужгород : Поліграфцентр «Ліра», 2021. 112 с.
12. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
13. Професійний стандарт на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти»: Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства від 23.03.2021 № 610 URL : <http://surl.li/piql>
14. Семеніхіна О.В., Бобровицька С.Ф. Особливості практичної підготовки вчителів до використання ЕОР у початковій школі. *Фізико-математична освіта*. 2020. Вип. 1 (23). Ч. 2. С. 72–77.
15. Скорик Т. В., Грицик Н. В. Технологія «Створення ситуації успіху» у становленні професійної успішності майбутнього вчителя. *Вісник Запорізького національного університету. Педагогічні науки*. 2020. № 1 (34). С. 195–200.
16. Скорик Т. В. Основи професійної успішності педагога-музиканта: навчальний посібник. Чернігів : Десна Поліграф, 2022. 156 с.
17. Скорик Т. В., Міненок А. О. Арттехнології розвитку емоційного інтелекту майбутнього вчителя початкових класів. *Педагогічний альманах*. 2019. Вип. 43. С. 180–186.
18. Сорочан Т. М. Феномен педагогічної майстерності як методологія трансформації професіоналізму педагогів Нової української школи. *Педагогіка і психологія*. 2019. 1 (102). С.5-12.
19. Хайруддінов М. А. Теорія і практика відкритого навчання: навч.-метод. пос. К, 2019. 136 с.
20. Холковська І. Л., Волошина О. В, Губіна С. І. Основи педагогічної майстерності: практикум. Вінниця: «Твори», 2019. 240 с.
21. Цюман Г. М. Професіоналізм викладача як основа педагогічної майстерності. URL: <http://acur.poltava.ua/wp-content/uploads/2015/03/Tsuman.pdf>
22. Чендакова Л. Формування педагогічної майстерності майбутніх педагогів професійного навчання. *Молодий вчений*, 7 (83), 2020. С. 195-198. URL: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2020-7-83-42>
23. Janelle Cox (2019). 15 Professional Development Skills for Modern Teachers. *Provided by the K-12 Teachers Alliance*. URL: <https://www.teachhub.com/professional-development/2019/11/15-professional-development-skills-for-modern-teachers/>
24. Jill Blankenship, Ed.D. (2023). Professional Development for Teachers. *Education Advanced*. URL: <https://educationadvanced.com/blog/professional-development-skills-for-teachers>
25. [Kate Herbert-Smith](#) (2024). Growth mindset: the key to successful teaching? URL: <https://blog.irisconnect.com/uk/community/blog/5-attributes-of-a-growth-mindset-teacher/>
26. Kim McMullen (2022). Innovative Teaching Strategies: Nine Techniques for Success. URL: <https://educationadvanced.com/blog/innovative-teaching-strategies-nine-techniques-for-success>
27. [Nick Duda](#), [Emily Velazquez](#) and [Kristina Davis Salazar](#) (2023). The Modern Teacher's Handbook: Your Ultimate Guide to Success in Education. 268 p. ISBN: 9798986450322
28. Paul Main (2022). Growth Mindset: A teacher's guide. URL: <https://www.structural-learning.com/post/growth-mindset-a-teachers-guide>

29. Rozhnova, T., Sholokh, O., Kapinus, O., Makhynia, T., & Prykhodkina, N. (2024). Training of scientific and pedagogical staff in higher education institutions: quality and requirements. *Revista Eduweb*, 18(1), 164-179. <https://doi.org/10.46502/issn.1856-7576/2024.18.01.12>

30. Westman, Lisa (2021). *Teaching with Empathy: How to Transform Your Practice by Understanding Your Learners*. 120 p. ISBN: 978-1-4166-3048-7

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися встановлених дедлайнів, а у разі їх порушення без поважної причини оцінка за завдання може бути знижена. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час модульних контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).

- **Політика щодо відвідування:** За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання*	Модульний контроль 1**	Тренінги	Самостійна робота	Екзамен
Середнє арифметичне з оцінок отриманих під час опитування на кожному практичному занятті.	Модульна контрольна робота (теми 1-8).	Оцінка за виконане завдання	Оцінка за виконане завдання	Теоретичне питання 1 – макс. 50 балів Теоретичне питання 2 – макс. 50 балів

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом